

СЕКЦІЯ 4 “ВІТЧИЗНЯНІ ТА СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ І АУДИТУ У ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ”

Бараненко А. В.

*Магістр спеціальності 071 “Облік і оподаткування”,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
alisochka281295@gmail.com*

Науковий керівник: Ксьонжик І. В.

*д-р екон. наук, доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
iryua_ksonzhyk@meta.ua*

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ БЮДЖЕТНИХ НАДХОДЖЕНЬ

Висвітлено питання про ведення бухгалтерського обліку, здійснення контролю за виконанням кошторисів доходів і видатків, а також складання звітності в бюджетних установах.

Ключові слова: бюджетні установи, облік, бухгалтерський облік, кошторис, контроль.

Бюджетні установи є первинною ланкою бюджетної системи країни та беруть участь у виконанні як дохідної, так і видаткової частини бюджету відповідно до затвердженого кошторису. Для забезпечення раціонального використання ресурсів, дотримання фінансово-бюджетної дисципліни важливу роль відіграє реалізація таких функцій управління, як облік і контроль. Удосконалення організації обліку запасів, забезпечення його контрольних функцій за господарською і фінансовою діяльністю бюджетних організацій є основою дотримання обліку в бюджетних установах. Висока якість облікової інформації створює умови ефективного реалізації всіх функцій управління [3, с. 152]. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” визначає основні положення щодо організації ведення бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Це один з основних нормативних документів, та Бюджетний кодекс України, відповідно до яких

організується облік у бюджетних установах.

Бюджетним кодексом регулюються відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів та розгляду:

1. Бюджетні установи функціонують на правах державної чи комунальної форми власності. Таке положення визначає порядок придбання власного капіталу як основи для започаткування й подальшого здійснення діяльності, відчуження майна.

2. Бюджетні установи належать до неприбуткових організацій – метою їхньої діяльності є надання нематеріальних послуг, які, на відмінну від готової продукції, не є носіями матеріальної субстанції й не оприбутковуються на склад. Відсутнє поняття виробничого браку, а отримання негативного результату також може розглядатися як результат.

3. Бюджетні установи в процесі надання нематеріальних послуг здійснюють видатки, які за економічним змістом відрізняються від витрат суб'єктів підприємницької діяльності. Під видатками розуміють державні платежі, що не підлягають поверненню, тобто такі платежі, які не створюють і не компенсують фінансових вимог 67 звітів про їх виконання, а Закон про бухгалтерський облік та фінансову звітність визначає правові засади організації, ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні.

Згідно статті 2 Бюджетного кодексу України до бюджетних установ належать органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації створені ними у встановленому порядку, що повністю або частково фінансується за рахунок коштів бюджету на підставі кошторису доходів і видатків. Належність організацій до бюджетних визначається їхнім статутом, установчими документами, відповідними фінансовими органами [1].

Бухгалтерський облік в бюджетних установах забезпечує відображення усіх операцій, пов'язаних з виконанням кошторису видатків бюджету, кошторисів спеціальних коштів та узагальнення даних обліку і звітності, що необхідно для оперативного управління, аналізу, контролю за цільовим

використанням коштів на підставі кошторису, виявлення позапланових і незаконних витрат. Ведення бухгалтерського обліку, здійснення контролю за виконанням кошторисів доходів і видатків, а також складання звітності в бюджетних установах покладається на бухгалтерію, яка є, як правило, самостійною службою і має свою структуру.

Діяльність бюджетних установ щодо виконання кошторису спрямована на мобілізацію всіх запланованих доходів та здійснення передбачених видатків точно і в певні строки. Для забезпечення повного і своєчасного надходження бюджетних коштів і використання їх відповідно до цільових призначень необхідна правильна організація бухгалтерського обліку і контролю виконання кошторису з дотриманням усіх принципів та вимог чинного законодавства [2].

Отже, можна зробити висновок, що бухгалтерський облік в бюджетних установах й організаціях України потребує запровадження та широкого використання інформаційних технологій, оскільки це дозволить спростити обліковий процес і підвищити оперативність отримання облікових даних в різних аналітичних розрізах. У зв'язку з цим облікова інформація використовуватиметься з метою забезпечення суворого контролю за витрачанням бюджетних ресурсів. Модернізація системи обліку в державному секторі можлива за умови формування єдиної законодавчо-нормативної бази, адаптованої до міжнародних вимог та норм, удосконалення методології складання звітності та запровадження інформаційних технологій.

Список використаних джерел:

1. Бюджетний кодекс України № 1406-VIII від 02.06.2016 р. ВВР, 2016. – № 26, ст. 519.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : навч. посібн. / Ф. Ф. Бутинець, Т. П. Остапчук, Н. А. Остап'юк. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП “Рута” 2009. – 472 с.
3. Закон України про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні № 1405-VIII від 02.06.2016 р., ВВР, 2016. – № 28, ст. 533.
4. Марценяк Н. О. Реформування бухгалтерського обліку бюджетних установ: проблеми та перспективи / Н. О. Марценяк // Науковий вісник БДФА – 2010. – № 4. – С. 346-351.

A. Baranenko. Accounting and control of budget revenues.

Summary

The questions of accounting, control over the execution of estimates of incomes and expenses and reporting in budget institutions.

Key words: budgetary institutions, accounting, accountancy, budget, control.